

1.3

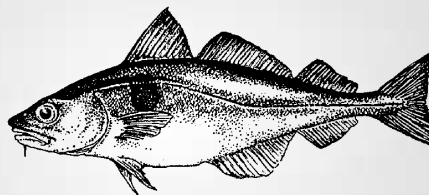
Norsk-arktisk hyse

I 2002 er bestanden beregnet til ca. 267.000 tonn og gytebestanden utgjør ca. 64.000 tonn av dette. Nedgangen i gytebestanden har fortsatt.

Fisket

Foreløpige oppgaver viser at de totale landinger av norsk-arktisk hyse i 2001 utgjorde ca. 68.000 tonn som er over anbefalt TAC på 62.000 tonn (tabell 1.3.1). Norske fiskere landet 41.900 tonn hyse nord for Stad (inkludert 5.800 tonn kjøpt fra Russland) (tabell 1.3.2). Dette er en halvering fra rekordåret 1997. Av dette var ca. 1.900 tonn kysthyse tatt i området sør for Vestfjorden der det antas at det ikke fiskes norsk-arktisk hyse.

Bestandsanalysene i mai 2001 viste at bestanden var beskattet utenfor sikre biologiske grenser fordi F i 2000 (0,46) lå over F_{pa} (0,35) og fordi gytebestanden var under B_{pa} . For 2001 anbefalte ICES at beskatningsgraden ikke burde overstige $F_{pa}=0,35$, tilsvarende en kvote på maksimum 66.000 tonn. TAC ble satt til 85.000 tonn.

Hyse - *Melanogrammus aeglefinus*

Gytemråde: Langs kysten nordover til og med Tromsøflaket.

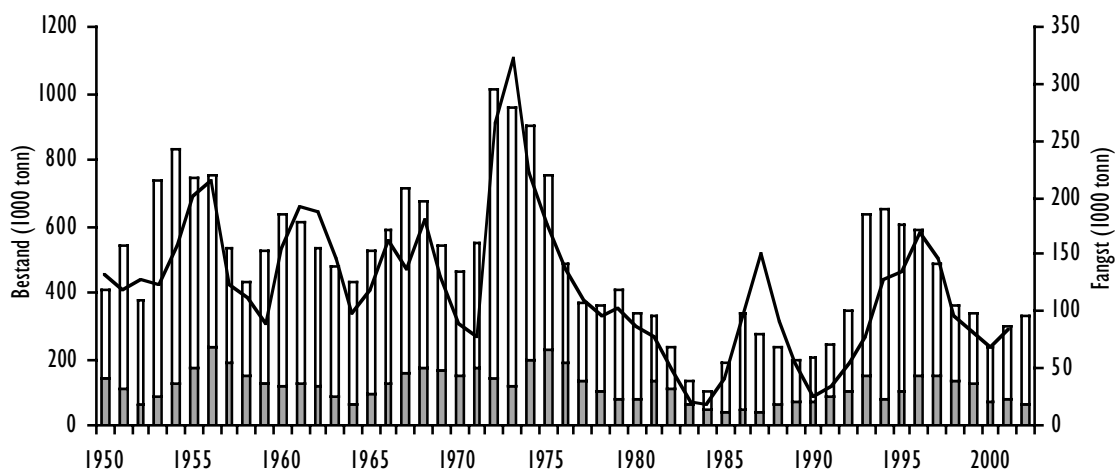
Oppvekstområde: Barentshavet.

Alder ved kjønnsmodning: 5-8 år.

Blir sjelden over 1,1 meter og 19 kg.

Beregningsmetoder

I beregningene av hysebestandens størrelse har man brukt samme beregningsmodell som for norsk-arktisk torsk (se kapittel 1.1). I beregningene inngår, foruten fangststatistikken, tre serier av indekser (relative mål) fra forskningstokt og én serie av fangst per enhet fangststignings fra norsk kommersielt trålfiske.

Figur 1.3.1 Norsk-arktisk hyse. Utvikling av totalbestand (tre år og eldre, hele søyler), gytebestand (fylt del av søylene) og fangst (heltrukken linje) fra 1950 til 2001 og prognose for 2002.
Northeast Arctic haddock; development of total stock biomass (age 3 and older, total columns), spawning stock biomass (solid columns) and landings (solid line) in the period 1950-2001 and prognosis for 2002.

Toktindeksene som inngår er bunntålindex og akustisk indeks fra det norske toktet i Barentshavet i februar, og bunntålindex fra det russiske toktet i Barentshavet i november/desember. Predasjon, antall hyse beitet av torsk, er også inkludert i beregningene. Tallene stammer fra tokt som primært tar sikte på å overvåke torskebestanden, men det er store likheter i biologi og utbredelse mellom de to artene. I 2002 gjennomføres et tokt for å skaffe ytterligere informasjon om husebestanden.

De metodiske problemene i bestandsberegningene er i hovedsak de samme som for torsk.

Bestandsgrunnlaget

Bestanden av norsk-arktisk hyse var nede på et svært lavt nivå i 1983-1984 (figur 1.3.1). Etter dette ga årsklassene 1982 og 1983 en bestandsøkning, men de svake årsklassene 1985-1987 (figur 1.3.2) førte til en ny nedgang fram til 1990. Rekrutteringen ble senere sterkt forbedret, spesielt var 1990-årsklassen meget sterk, og sammen med 1950- og 1969-årsklassen en av tre meget sterke årsklasser etter 1945. Dette ga utslag i en markert økning av bestanden, som nådde et maksimum på over 500.000 tonn i 1994-1995,

mens gytebestanden kom opp i over 150.000 tonn i 1996 (figur 1.3.1).

Gytebestanden er i 2002 beregnet til om lag 64.000 tonn (79.000 tonn i 2001) som er under B_{pa} (80.000 tonn). Svakere rekruttering etter 1990/1991 har gitt sterk reduksjon i totalbestanden (ca. 267.000 tonn i 2002). Torskens beiting på to år og eldre hyse er større enn i 1999, omtrent på 1998-nivå. For årsklassene (foruten 1996-årsklassen) er det bedre vekst i forhold til 2000. Det er litt tidligere kjønnsmodning for aldersgruppene 5-8 år, og 1996-årsklassen dominerer fortsatt fangstene.

Anbefalte reguleringer

Gytebestanden er i nedgang, og er godt under B_{pa} (80.000 tonn), selv om det ser ut som om nedgangen er i ferd med å stanse. Bestanden blir beskattet utenfor sikre biologiske grenser. Fiskedødeligheten redusert til F_{pa} -nivå tilsvarer en fangst i 2002 på 64.000 tonn.

Den norsk-russiske fiskerikommisjon fastsatte den totale husekvoten i 2002 til 85.000 tonn. I forhandlingene ble det avsatt 4.400 tonn til tredjeland. Norge fikk

Tabell 1.3.1 Norsk-arktisk hyse. Landinger (tusen tonn) fordelt på nasjoner og områder. Landings (thousand tonnes) of Northeast Arctic haddock by country and area.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹	2002 ²
Frankrike	0,2	1,2	0,7	0,6	0,5	0,5	0,2	0,1	0,1	
Færøyene	1,1	0,5	2,8	2,8	3,7	3,3	1,9	0,4	0,5	
Grønland	1,7	0,9	0,8	1,1	1,5	1,9	0,4	0,3	0,4	
Norge ³	30,2	36,6	64,7	72,9	89,5	97,8	68,7	48,6	41,9	
Russland	19,7	34,7	44,5	54,5	73,9	41,3	18,0	30,5	22,8	
Storbritannia	0,6	1,8	4,7	3,1	2,3	2,3	1,2	0,7	0,7	
Tyskland	0,4	1,2	2,4	2,7	0,9	1,0	1,0	0,4	0,6	
Andre	+	0,7	0,9	1,3	0,9	0,6	0,5	0,7	0,9	
Total	53,9	77,6	121,4	138,4	173,5	148,7	94,3	81,7	67,9	85,0
Fastsatt kvote	63,0	72,0	120,0	130,0	170,0	210,0	130,0	78,0	78,0	85,0
Barentshavet (I)	30,7	47,6	70,8	70,3	112,9	78,1	45,4	37,0	25,6	
Bjørnøya/										
Spitsbergen (IIb)	1,0	3,0	6,9	14,1	3,3	2,8	1,1	4,9	3,2	
Norskehavet (IIa)	22,2	27,0	43,7	54,1	57,3	67,8	47,8	40,5	39,1	

Kilde: ICES arbeidsgrupperapport og Fiskeridirektoratet.

¹ Foreløpige tall. ² Anslag. ³ Inkludert norske fartøyers fiske på russisk kvote.

Tabell 1.3.2 Hyse (norsk-arktisk hyse og "kysthyse"). Norske landinger (tusen tonn) i området nord for 62°N, fordelt på redskapsgrupper.
Norwegian landings (thousand tonnes) of Northeast Arctic and Norwegian coastal haddock north of 62°N by fishing gear.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001 ¹
Garn	3	4	4	3	2	3	5	4	3	
Line	18	20	28	25	30	36	29	19	14	
Snurrevad	4	6	10	8	8	10	13	7	6	
Trål ²	10	11	28	40	54	54	28	17	13	
Annet/uspes.	1	+	+	1	1	1	1	1	1	
Total	36	42	70	77	95	103	75	48	33	34

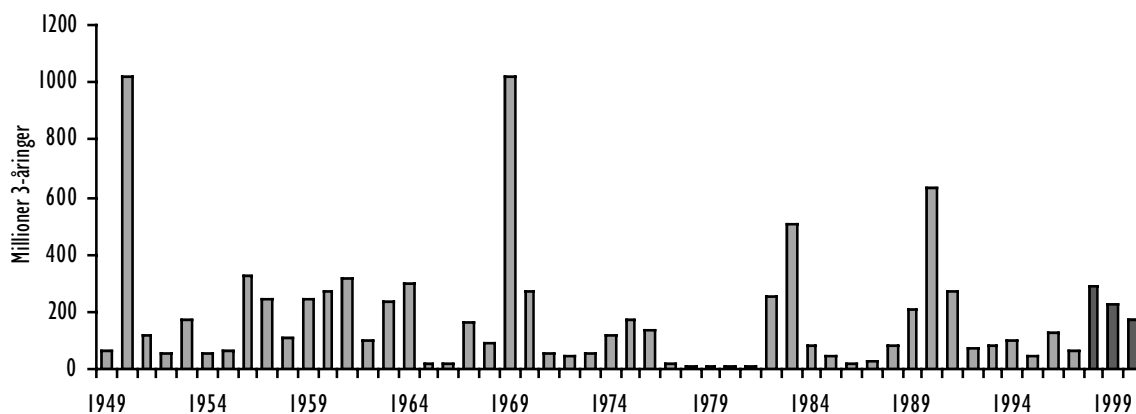
Kilde: ICES arbeidsgrupperapport og Fiskeridirektoratet.

¹ Foreløpige tall. ² Inkl. bifangst i rekestrål.

overført 6.000 tonn, slik at Norge disponerer 46.300 tonn. Russland disponerer de resterende 34.300 tonn. Norge venter i tillegg å ta ca. 5.000 tonn kysthyse, slik at den norske kvoten nord for 62°N i 2002 er 51.300 tonn. Dette er samme nivå som for 2001.

Summary

The spawning stock is outside safe biological limits. However, it seems that the declining trend will halt. The fishing mortality is too high and is recommended to be reduced to F_{pa} which corresponds to 64,000 tonnes. The agreed TAC for 2002 is 85,000 tonnes.

Figur 1.3.2 Norsk-arktisk hyse. Årsklassens styrke på treårsstadiet. Tallene for årsklassene 1998, 1999 og 2000 er prognoser.
Northeast Arctic haddock; year class strength at age 3. Prognosis for year classes 1998, 1999 and 2000.